

แบบรายงานการจัดการความรู้
มหาวิทยาลัยรังสิต

ชื่อประเด็นความรู้ _____ การวิจัยทางสังคมศาสตร์ _____

ความสอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์/ ประเด็นการจัดการความรู้

☐ การเรียนการสอนและการผลิตบัณฑิต	☒ วิจัย / นวัตกรรม
☐ ศิลปวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม	☐ การบริหารจัดการที่เป็นเลิศ
☐ ภาพลักษณ์ / ชื่อเสียงขององค์กร	☐ ความเป็นนานาชาติ

ข้อมูลของผู้จัดทำโครงการ/ ผู้ให้ความรู้

ชื่อ-นามสกุล _____ ดร. บุหลันฉาย อุดมอริยทรัพย์ _____

รหัสบุคลากร _____ 6290036 _____ วิทยาลัย/คณะ/สถาบัน/หน่วยงาน _____ รัฐศาสตร์ _____

1. Basic principle reported, Concept applications formulated – PLAN

หลักการและเหตุผล / ความสำคัญ / ประเด็นปัญหา *

จากการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษาและกรรมการสอบการศึกษาชั้นคว่ำอิสระของนักศึกษา (รายวิชา POL 498) มาตลอดระยะเวลากว่า 4 ปี พบว่า นักศึกษาส่วนหนึ่งยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ส่งผลให้ออกแบบการวิจัยผิดพลาดและผลการศึกษาไม่สามารถตอบโจทย์การวิจัยได้อย่างครบถ้วน ตรงประเด็น

ความรู้ที่เป็นประเด็นสำคัญที่นำมาใช้

การออกแบบการวิจัย ระเบียบวิธีการวิจัย การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การอภิปรายและสรุปผลการศึกษา เพื่อการเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการวิจัยต่อไป

ประเภทของความรู้และที่มาของความรู้

ความรู้แบบชัดแจ้ง (Explicit Knowledge)

ความรู้จากคลังความรู้ของเว็บไซต์ระบบการจัดการความรู้ KM Rangsit University

(<http://lc.rsu.ac.th/km/Knowledgebase>)

เจ้าของความรู้/สังกัด _____

อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

ความรู้ที่ฝังลึกอยู่ในตัวคน (Tacit Knowledge)

เจ้าของความรู้/สังกัด _____ ดร. บุหลันฉาย อุดมอริยทรัพย์ คณะรัฐศาสตร์

อื่น ๆ (ระบุ) _____

วิธีการดำเนินการ *

จัดทำคลิปแนะนำการวิจัยทางสังคมศาสตร์เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจภาพรวมเบื้องต้นของการวิจัย โดยใช้กรณีเทียบเคียงการทำโพลและการเก็บข้อมูลในลักษณะของ google form ผ่านช่องทางการสื่อสารผ่าน social media เพื่อลดความวิตกกังวลอันเนื่องมาจากความไม่รู้และเข้าใจผิดคิดว่าการศึกษาค้นคว้าอิสระเป็นเรื่องยาก เนื่องจากเป็นเรื่องใกล้ตัว แต่แท้จริงแล้วเป็นเพียงกระบวนการคิดอันเป็นผลจากการสังเกตและตั้งคำถามกับปรากฏการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ที่เพิ่มเติมคือต้องหาคำตอบให้ชัดเจนบนตรรกะของความเป็นเหตุเป็นผล นั่นคือ มีทฤษฎีรองรับเพื่อให้ได้มาซึ่งชุดคำอธิบายที่น่าเชื่อถือและสามารถสื่อสารกับสังคมในวงกว้างที่จะช่วยสร้างช่องทางการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อันจะเป็นประโยชน์ต่อการแลกเปลี่ยนที่จะนำไปสู่การลดมายาที่ลึกลับและเสริมสร้างภูมิปัญญาทางสังคมร่วมกันต่อไป

2. Prototype testing in an operational environment - DO

ผลการดำเนินการ การนำไปใช้ หรือการลงมือปฏิบัติจริง อุปสรรคหรือปัญหาในการทำงาน *

เมื่อมอบหมายให้นักศึกษาชมคลิปแนะนำการวิจัยทางสังคมศาสตร์ที่ได้จัดทำขึ้นซึ่งมีความยาวเพียง 5 นาที ก่อนการนัดพบเพื่อให้แนะนำเกี่ยวกับการวิจัย พบว่า นักศึกษามีความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยทางสังคมศาสตร์มากขึ้น ดังจะเห็นจากการตั้งคำถามวิจัยและระบุวัตถุประสงค์ได้อย่างชัดเจน การออกแบบการวิจัยได้อย่างถูกต้อง และประยุกต์ใช้ช่องทาง social media ในการเก็บข้อมูล ทั้งในการวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ อย่างไรก็ตาม ในกรณีการวิจัยเชิงปริมาณ พบว่า เนื่องจากนักศึกษาบางส่วนยังไม่เห็นความสำคัญของการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง (Literature Review) จึงทำให้การวิเคราะห์และกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตามซึ่งสัมพันธ์กับการสร้างกรอบความคิดการวิจัยอย่างมีนัยสำคัญนั้น ยังไม่ครอบคลุมและไม่สามารถตอบคำถามวิจัยที่กำหนดไว้ได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ดังจะเห็นได้ชัดจากการสร้างแบบสอบถามที่มีการตั้งคำถามในลักษณะซ้ำซ้อนและคลุมเครืออยู่มาก

3. Proven through successful mission operation, Objectives and Key Results for Knowledge Management - CHECK

การตรวจสอบผลการดำเนินการ การนำเสนอประสบการณ์การนำไปใช้ สรุปและอภิปรายผล

บทสรุปความรู้หรือความรู้ที่ค้นพบใหม่ *

จากปัญหาการไม่ให้ความสำคัญกับการทบทวนวรรณกรรมที่ส่งผลต่อการสร้างแบบสอบถามสำหรับการวิจัยเชิงปริมาณดังที่ได้กล่าวไปข้างต้น สะท้อนให้เห็นความไม่เข้าใจเกี่ยวกับ “ข้อมูลข่าวสาร” (information) ทั้งที่เป็น “ข้อเท็จจริง” (fact) ความคิดเห็น (opinion) และข้อสรุปเบื้องต้นทางวิชาการ (thesis) ที่จากเป็นผลจากการศึกษาวิจัย ทำให้การวิจัยมีลักษณะ “ด่วนสรุป” จากความรู้ความเข้าใจเดิมของตนเองมากกว่าความพยายามสืบค้นและวิเคราะห์ข้อเท็จจริงเพื่อให้ได้มาซึ่งคำอธิบายที่สามารถตอบคำถามต่อสังคมในวงกว้าง เมื่อเป็นเช่นนี้ผลการวิจัยจึงมีข้อจำกัดในเชิงอำนาจการอธิบายและการพัฒนาต่อยอดความรู้เชิงวิชาการค่อนข้างมาก

4. Objectives and Key Results for Knowledge Management - ACT

ข้อเสนอแนะในการดำเนินการในอนาคต หรือการดำเนินการเพื่อสามารถนำไปสู่การเป็น Good Practice *

สำหรับข้อเสนอแนะหรือแนวทางการพัฒนาการวิจัยทางสังคมศาสตร์ในส่วนนี้ เห็นควรให้มีการสร้างระบบการติดตามและกำกับดูแลการให้คำปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตอย่างใกล้ชิด เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยทางสังคมศาสตร์อย่างแท้จริงและการพัฒนากระบวนการผลิตบัณฑิตเพื่อรองรับสังคมฐานความรู้ (knowledge-based society) ซึ่งจะเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมสำหรับบัณฑิตในโลกยุค disruptive อันจะทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ทั้งในระดับปัจเจกบุคคล องค์กรและประเทศชาติโดยรวมต่อไป

* ข้อมูลบางส่วนสามารถนำมาจากแบบฟอร์มรายงานการดำเนินโครงการของสำนักงานวางแผนได้
ในกรณีที่โครงการที่ดำเนินการมีประเด็นความรู้ที่สำคัญซึ่งนำมาใช้ในโครงการ